

ЕКОЛОГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Зв'язок з викладачем *Белоконь Каріна Володимирівна – ЗНУ* (znu.edu.ua)

E-mail: kv.belokon@gmail.com, kv.belokon@st.znu.edu.ua - корпоративна ЗНУ

СЕЗН ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16995>

Телефон: +380977357141

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram (@KarinaBelokonZnu)

Канал для оперативного зв'язку **ZOOM**

Ідентифікатор конференції : 3952715698

Код доступу: 123456

Кафедра: металургійних технологій, екології та техногенної безпеки, IX корпус, ауд. Л 107, 51

Освітньо-наукова програма, спеціальність, рівень вищої освіти:		Екологія 101 Екологія третій (доктор філософії)					
Статус дисципліни:		вибіркова					
Кредити ECTS	4	Кількість годин	120	Рік навчання	2	Тижні	15
Вид контролю:		залік					
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16995					

ОПИС КУРСУ

Метою викладання дисципліни «Екологічний менеджмент промислових підприємств» є формування у здобувачів третього рівня вищої освіти системних знань та практичних навичок з питань формування системи екологічного менеджменту на промисловому підприємстві; оволодіння новітніми досягненнями в галузі сучасної екології і провідним вітчизняним та зарубіжним досвідом у сфері раціонального природокористування, ресурсозбереження, екологічного менеджменту, екологічного аудиту.

Основні завдання курсу є вивчення здобувачами третього рівня вищої освіти екологічних проблем у виробничій діяльності через впровадження у виробництво технологій, методів та способів запобігання забрудненню навколишнього природного середовища, концепцій, цілей, функцій екологічного управління; засвоєння основ екологічного менеджменту та аудиту.

Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі повинні досягти таких **програмних результатів навчання:**

Програмні результати навчання	
ПРН 3	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації (з проблем екології та дотичних питань), зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи у науковій та науково- педагогічній діяльності
ПРН4	Формулювати і перевіряти гіпотези, використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем екології

ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок
ПРН 9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні (інженерні) проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів.
ПРН11	Вміти виконувати оцінку техногенного навантаження на складові довкілля та його окремі складові із застосуванням у наукових дослідженнях методів системного аналізу якості навколишнього середовища

Преріквізити (передумови для вивчення дисципліни): володіння спеціальними компетентностями та досягнутими результатами навчання зі спеціальностей 101 Екологія та охорона навколишнього середовища та 183 Технології захисту навколишнього середовища в обсязі програм підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти; успішне засвоєння обов'язкових ОК циклу професійної підготовки ОК8 Оцінка техногенного навантаження на довкілля та ОК9 Екологічні студії.

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ ТА КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
Змістовий модуль 1.		
Тиждень 1 Лекція 1	Предмет і задачі екологічного менеджменту.	Доповідь на одну з представлених до змістового модуля тем https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16995 (max 5 балів)
Тиждень 2 Лекція 2	Стан екологічного менеджменту в Україні. Міжнародний підхід до екологічного менеджменту	
Змістовий модуль 2.		
Тиждень 3 Лекція 3	Система екологічного менеджменту.	Самостійна робота: (max 10 балів) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16995
Тиждень 4 Лекція 4	Методологія дослідження екологічного менеджменту.	
Тиждень 5 Лекція 4	Методологія дослідження екологічного менеджменту.	
Змістовий модуль 3.		
Тиждень 6 Лекція 5	Законодавчо-регулююча база екологічного менеджменту	Доповідь на одну з представлених до змістового модуля тем https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16995 (max 5 балів)
Змістовий модуль 4.		
Тиждень 7 Лекція 6	ДСТУ ISO 14001:2015 «Системи екологічного управління. вимоги та настанови щодо застосування»	Самостійна робота: (max 10 балів) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16995

Тиждень 8 Лекція 6	ДСТУ ISO 14001:2015 «Системи екологічного управління. вимоги та настанови щодо застосовування»	Самостійна робота: (max 10 балів) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16995
Тиждень 9 Лекція 6	ДСТУ ISO 14001:2015 «Системи екологічного управління. вимоги та настанови щодо застосовування»	
Змістовий модуль 5.		
Тиждень 10 Лекція 7	Місце і роль екологічного аудиту в управлінні природокористуванням	Дискусія: (max 5 балів)
Тиждень 11 Лекція 7	Місце і роль екологічного аудиту в управлінні природокористуванням	
Тиждень 12 Лекція 8	Правові та організаційні особливості проведення екологічного аудиту	Дискусія: (max 5 балів)
Змістовий модуль 6.		
Тиждень 13 Лекція 9	Екологічна політика підприємства.	Самостійна робота: (max 10 балів) https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16995
Тиждень 14 Лекція 10	Етапи розробки та впровадження системи екологічного менеджменту підприємства.	
Тиждень 15 Лекція 10	Етапи розробки та впровадження системи екологічного менеджменту підприємства.	
ІДЗ		Отримання сертифікату (max 10 балів) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики навчальної дисципліни (однієї з тем змістового модуля) незалежно від кількості прослуханих годин (кредитів)
Залік		тестування у системі Moodle (max 30 балів)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

№	Контрольні заходи	Критерії оцінювання
Поточний контроль		
1	Доповідь	Максимальна кількість балів – 5. При цьому оцінюється глибина розуміння обраної теми доповіді (2 бали), логічність та послідовність викладення матеріалу (2 бали), відповіді на питання (1 бал)

2	Дискусія	Максимальна кількість балів – 5. При цьому оцінюється глибина розуміння теми дискусії та ступінь аргументації висловлюваних думок (2 бали), уміння відстоювати свою точку зору, бути логічним та послідовним (2 бали), активність та ініціативність (1 бал)
3	Самостійна робота	Максимальна кількість балів – 10. При цьому оцінюється правильність і повнота виконаного завдання: виконано правильно, повністю із застосуванням оригінального підходу (10 балів); містить незначні неточності (8-9 бали), наявні помилки (6-7 бали), завдання виконано з помилками й неповністю (3-5 бали) завдання виконано неправильно із суттєвими помилками й неповністю (1-2 бали)
<i>Підсумковий контроль</i>		
3	Тестування	Максимальна кількість балів – 30. Тест складається з 30 питань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.
4	Сертифікат	Максимальна кількість балів – 10 (за наявності сертифіката (свідoctва, програми тощо) про проходження онлайн-курсу, тренінгу, вебінару, курсу підвищення кваліфікації та ін. з тематики навчальної дисципліни (однієї з тем змістового модуля) незалежно від кількості прослуханих годин (кредитів))

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою університету</i>	<i>За національною шкалою</i>
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	

Оцінка 5 (відмінно) (90 – 100 балів) виставляється, якщо здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок, а також оригінальний підхід під час виконання практичних завдань.

Оцінка 4 (добре) (75 – 89 балів) виставляється, якщо здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та надання письмових відповідей; в основному розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; демонструє високий рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань. Проте, при викладенні деяких теоретичних питань та вирішення практичних завдань йому не вистачає достатньої глибини та аргументації, може припускатися окремих несуттєвих неточностей та незначних помилок.

Оцінка 3 (задовільно) (60 – 74 бали) виставляється, якщо здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та надання письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації; демонструє середній рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись при цьому суттєвих неточностей та окремих помилок.

Оцінка 2 (незадовільно з можливістю повторного складання) (35 – 59 балів) виставляється, якщо здобувач слабо володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та надання письмових відповідей; демонструє низький рівень застосування отриманих умінь і навичок під час виконання практичних завдань, припускаючись суттєвих помилок та неточностей.

Оцінка 1 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) (0 – 34 бали) виставляється, якщо здобувач майже не володіє навчальним матеріалом, не в змозі розкрити зміст більшості питань під час усних виступів та надання письмових відповідей; не вміє застосовувати отримані вміння й навички під час виконання практичних завдань.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ілляш О.Е., Ганошенко О.М. Природоохоронне управління: Навчальний посібник. Частина 1. Полтава : Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. 106 с. (електронна версія) <http://surl.li/ycuviz>
2. Бобровський А.Л. Екологічний менеджмент. Київ : Університетська книга, 2023. 586 с.
3. Галушкіна Т.П., Грановська Л.М., Кисельова Р.А. Екологічний менеджмент та аудит: навчальний посібник. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 455 с.
4. Лук'янова О.М. Екологічний менеджмент: Конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 66 с.
5. Саєнко Т.В. Екологічний аудит та екологічний контроль: курс лекцій. Київ : НАУ, 2023. 78 с.
6. Беренда Н. В., Троїцька О. О. Екологічний менеджмент та аудит : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗДІА, 2017. 200 с.
URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/ZII/metodychky/do2018/f357726.pdf>.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Матухно О. В., Шматков Г. Г., Белоконь К. В., Сибір А. В. Дослідження екологічної безпеки металургійного виробництва методом оцінки життєвого циклу. Екологічні науки. 2020. Т. 1. № 2(29). С. 32-37. Категорія Б. URL: http://ecoj.dea.kiev.ua/archives/2020/2/part_1/7.pdf. DOI <https://doi.org/10.32846/2306-9716/2020.eco.2-29.1.5>
2. Matukhno E., Belokon K., Baranova T., Romanko Y. Improving the environmental component of sustainable development of metallurgical enterprises through the implementation of the

best available technologies. Теорія і практика металургії. 2020. № 1 (124). С. 24-29. Категорія Б. URL: https://nmetau.edu.ua/file/ktmp_10519.pdf. <https://doi.org/10.34185/tpm.1.2020.03>

3. Barabash O., Weigang G., Dychko A., Zhelnovach G., Belokon K. Modeling a Set of Management Approaches for the Effective Operation of the Environmental Management System at the Business Entities. Ecological Engineering & Environmental Technology. 2021. Т. 22. № 6. Р. 1-10. Категорія SCOPUS. <https://doi.org/10.12912/27197050/141895>

4. Zhelnovach G., Belokon K., Barabash O., Dychko A. Airport Runoff Management: Engineering Solutions. Ecological Engineering & Environmental Technology. 2022. Т. 23. № 1. Р. 230-240. Категорія SCOPUS. <https://doi.org/10.12912/27197050/142970>

5. Барабаш О., Белоконов К. Вибір управлінського підходу під час впровадження та для ефективного функціонування системи екологічного менеджменту. *Формування сучасних концепцій менеджменту організацій та адміністрування в умовах цифровізації*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 25-річчю створення каф. менеджменту орг. та упр. проектами, 23-24 вересня 2021 року / ред.-упоряд. В. Г. Воронкова. Запоріжжя, 2021. С. 651–655.

6. Бабчинська О. І. Інструменти формування механізму екологічного менеджменту в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2020. № 10. [7 с.]. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/2021/EfEc/EfEc2020n10/11.pdf>.

7. Бабчинська О. І. Формування механізму екологічного менеджменту в контексті концепції сталого розвитку. *Економіка та держава*. 2020. № 10. С. 140–143. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/2023/EtD/EtD2020n10/140.pdf>.

8. Білоус А. Формування системи екологічного менеджменту в Україні. *Актуальні проблеми міжнародних відносин*: зб. наук. пр. / редкол.: В. В. Копійка [та ін.]. Київ, 2012. Вип. 105 (у 2 ч.), Ч. 2. С. 194–195.

9. Горбач Л. М., Журавель М. О., Слободян Н. Б. Екологічний менеджмент у великих корпораціях: стратегії сталого розвитку та впровадження екологічної відповідальності. *Ефективна економіка*. 2024. № 7. [24 с.]. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/2021/EfEc/EfEc2024n7/69.pdf>.

10. Драган О. І., Бергер А. Д. Практичні аспекти удосконалення екологічного менеджменту на підприємствах. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2020. № 2(25). С. 195–201. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/2018/skachano/CE/CE2020n25/195.pdf>.

11. Педак І. С., Козарь Т. П. Особливості розвитку організаційного механізму екологічного менеджменту. *Публічне управління і адміністрування в Україні*. 2023. Вип. 35. С. 44–47. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/2020/scachano/PUAU/PUAUv35/44.pdf>.

12. Романь А. М. Впровадження системи екологічного менеджменту на промислових підприємствах як один з можливих способів екологізації промислового виробництва в Україні. *Екологічно дружні технологічні рішення для місцевих громад щодо поводження з відходами*: зб. матеріалів Національного форуму "Поводження з відходами в Україні: законодавство, економіка, технології" (м. Київ, 23-24 листопада 2021 р.) / відп. ред. Т. В. Тимочко. Київ, 2021. С. 93–96.

13. Бабчинська О. І. Формування механізму екологічного менеджменту в контексті концепції сталого розвитку. *Економіка та держава*. 2020. № 10. С. 140–143. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/2023/EtD/EtD2020n10/140.pdf>.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Сайт Наукової бібліотеки ЗНУ. URL: <https://library.znu.edu.ua/2516.ukr.html>
2. Урядовий портал. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади України: [Вебсайт]. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Міністерство освіти і науки України: [Вебсайт]. URL: <https://mon.gov.ua/ua>

4. Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України: [Вебсайт]. URL: <https://mepr.gov.ua/>
5. Глобальний екологічний менеджмент. Онлайн-курс. URL: <https://www.coursera.org/learn/global-environmental-management>
6. Екологічний менеджмент та етика. Онлайн-курс. URL: <https://www.coursera.org/learn/environmental-management-ethics>
7. Європейський зелений курс (ЄЗК) та Україна. Онлайн-курс. URL: <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/eu-green-deal-ukraine/>
8. Професійна Асоціація Екологів України (ПАЕУ). URL: <https://paeu.com.ua/>
9. Environmental Project Management: Stakeholder Outreach. Онлайн-курс. URL: <https://www.coursera.org/learn/environmental-project-management-stakeholder-outreach>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через зом і беруть активну участь у заняттях. Здобувачі, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Здобувачі, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база Web of Science: <https://apps.webofknowledge.com>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача зі здобувачами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на

---

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

платформі ZOOM. Базовою платформою для комунікації викладача зі здобувачами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень або месенджери, визначені викладачем. Відповіді на запити здобувачів подаються викладачем упродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені месенджери викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та рік навчання.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

Академічна доброчесність. Здобувачі й викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzlu3>.

Навчальний процес та забезпечення якості освіти. Перевірка набутих здобувачами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

Повторне вивчення дисциплін, відрахування. Наявність академічної заборгованості до 6 освітніх компонентів за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання здобувачу права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування здобувачів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про відрахування, переривання навчання, поновлення та переведення здобувачів третього рівня вищої освіти ступеня доктора філософії у ЗНУ: <https://tinyurl.com/3fwvbptk>.

Неформальна освіта. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ:

<https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

Психологічна допомога. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції
Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [\(061\) 228-75-50](tel:+380612287550)

Рівні можливості та інклюзивне освітнє середовище. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

Ресурси для навчання. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

Електронне забезпечення навчання (moodle): <https://moodle.znu.edu.ua>
Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.
У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>
Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>
Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>